

ESKİŞEHİR OSMANGAZI ÜNİVERSİTESİ
BİYOLOJİ BÖLÜMÜ

ULUSAL BİYOLOJİ KONGRESİ

BİLGİ TOPLUMU
YAŞAM BİLİMLERİ
TÜRKİYE

BİLDİRİ ÖZET KİTABI

23-27 HAZİRAN 2014

ESKİŞEHİR

KURULLAR

22. ULUSAL BİYOLOJİ KONGRESİ (23-27 HAZİRAN, 2014 ESKİŞEHİR)

Prof. Dr. Hasan GÖNEN (Kongre Onursal Başkanı, ESOĞÜ Rektörü)

Prof. Dr. Semra İLHAN (Kongre Düzenleme Kurulu Başkanı)

Prof. Dr. Ahmet ÇABUK (Kongre Sekreteri)

BİLİM KURULU

*Prof. Dr. Ahmet ASAN
Prof. Dr. Ahmet DURAN
Prof. Dr. Ali DÖNMEZ
Prof. Dr. Ali ERDOĞAN
Prof. Dr. Ali Yavuz KILIÇ
Prof. Dr. Battal ÇIPLAK
Prof. Dr. Dürdane KOLA NKAYA
Prof. Dr. Erhan ÜNLÜ
Prof. Dr. Faik Ahmet AYAZ
Prof. Dr. Fevzi BARDAKÇI
Prof. Dr. Güray UYAR
Prof. Dr. İsmail KARABOZ
Prof. Dr. Kayahan FIŞKIN
Prof. Dr. İ. Nihat AKTAÇ
Prof. Dr. Muhittin YÜREKLİ
Prof. Dr. Muhsin KONUK
Prof. Dr. Murat BARLAS
Prof. Dr. Musa DOĞAN
Prof. Dr. Müge TÜRET SAYAR
Prof. Dr. Nazmi POLAT
Prof. Dr. Özfer YEŞİLADA
Prof. Dr. Sedat YERLİ
Prof. Dr. Selim Süalp ÇAĞLAR
Prof. Dr. Sevil PEHLİVAN
Prof. Dr. Tülin GÜRAY
Prof. Dr. Zeki AYTAÇ
Prof. Dr. Zihni DEMİRRAĞ*

KONGRESİ DÜZENLEME KURULU

*Prof. Dr. Süleyman TOKUR
Prof. Dr. Semra İLHAN
Prof. Dr. Naime ARSLAN
Prof. Dr. Atila OCAK
Prof. Dr. Mustafa YAMAÇ
Prof. Dr. Ahmet ÇABUK
Doç. Dr. Güler ÇOLAK
Doç. Dr. İsmühan Potağlı ERKARA
Doç. Dr. Mediha CANBEK
Doç. Dr. Adnan AYHANCI
Doç. Dr. A.Pınar Öztopçu VATAN
Doç. Dr. Özgür EMİROĞLU
Doç. Dr. İ. Mete MISIRLIOĞLU
Doç. Dr. Filiz SAVARÖĞLU
Doç. Dr. Mustafa UYANOĞLU
Doç. Dr. Hakan ŞENTÜRK
Doç. Dr. Ebru ATAŞLAR
Yrd. Doç. Dr. Buket KUNDUHOĞLU
Yrd. Doç. Dr. Ünal ÖZELMAS
Yrd. Doç. Dr. D. Ümit ŞİRİN
Yrd. Doç. Dr. Hakan ÇALIŞKAN
Yrd. Doç. Dr. Figen ÇALIŞKAN
Yrd. Doç. Dr. Sevil PİLATİN
Öğr. Gör. Dr. Ferhan KORKMAZ
Öğr. Gör. Dr. Onur KOYUNCU
Dr. Ercan ÇATAK
Dr. Murat ARDIÇ
Dr. Tuğrul ÖNTÜRK
Dr. Meltem ERDİR
Dr. Muharrem KARAKAYA
Dr. Emre CEYHAN
Dr. Bükay Yenice GÜRSU
Araş. Gör. Okan SEZER
Araş. Gör. Kurtuluş ÖZGİŞİ
Araş. Gör. Deniz KARA
Araş. Gör. Ebru Ceren FİDAN*

Bazı Endemik *Stachys* Türlerine Ait Ekstraktların Antimikrobiyal Aktivitelerinin Belirlenmesi

Sema Leblebici^{1,3}, Özge Kaygusuz², Tülin Korkmaz², Cihan Darcan²

¹ Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi Tarım Bilimleri ve Teknolojileri Fakültesi, Bahçe Bitkileri Bölümü, Bilecik

² Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi, Moleküler Biyoloji ve Genetik Bölümü, Bilecik

³ Dumlupınar Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi, Biyoloji Bölümü, Kütahya
Sorumlu yazar e-posta: leblebicisema@gmail.com

Giriş: *Stachys* cinsi Lamiaceae familyasının bir üyesidir. Bu cins Türkiye’de 121 taksonla temsil edilir ve tür seviyesinde %43,4 endemizm oranına sahiptir. *Stachys* cinsine ait taksonlardan birçoğu içermiş olduğu aromatik bileşikler ve esansiyel yağlar dolayısıyla oldukça büyük tıbbi ve ekonomik öneme sahiptir. Enfeksiyon etmenleri ile mücadelede kullanılan antibiyotiklere karşı direnç, günümüzde önemli bir sorun haline gelmiştir ve antibiyotiklerin yerine kullanılacak daha etkili kimyasallara ihtiyaç duyulmaktadır. Bitkiler, bu kimyasallar açısından doğal kaynaklardır ve tedavi edici değere sahip taze veya kurutulmuş bitki kısımları ya da bunlardan elde edilen ekstraksiyon ürünleri alternatif tıpta oldukça yaygın olarak kullanılmaktadır.

Gereçler ve Yöntemler: Bu çalışmada Kütahya ve Eskişehir illerinde belirlenen lokalitelerden toplanan *Stachys annua* subsp. *cilicia*, *S. setifera* subsp. *lycia*, *S. sosnowskyi*, *S. tmolea*, *S. cretica* subsp. *anatolica*, ve *S. iberica* subsp. *iberica* var. *densipilosa* türlerinin Etanol, Aseton ve Hegzan kullanılarak hazırlanan ekstraktlarının mikroorganizmalar üzerine etkileri çalışılmıştır. Çalışmada Gram pozitif olarak *S. aureus* ATCC 6535, *S. epidermidis* ATCC 11228, *B. cereus*, Gram negatif olarak ise *E. coli* W3110, *P. aeruginosa* ATCC 27853, *P. vulgaris* bakterileri kullanılmış, antimikrobiyal etkinlik MİK ve disk difüzyon yöntemi ile araştırılmıştır.

Bulgular: Yapılan çalışmalarda elde edilen sonuçlara göre *Stachys* cinsine ait türlerin hegzan ve aseton ekstraktlarının antimikrobiyal aktivite açısından etkili olmadıkları, 3 endemik türün etanol ekstraktlarının ise oldukça etkili olduğu gözlemlenmiştir. Elde edilen sonuçlara göre bu bitki ekstraktlarının gram pozitifler üzerine daha etkili olduğu belirlenmiştir. Gram pozitif mikroorganizmalardan da özellikle *S. aureus*’a mücadelede kullanılabileceği düşünülmektedir.

Sonuç ve Tartışma: Bu çalışma sonucunda önemli bir enfeksiyon etmeni olan *S. aureus*’la mücadelede bitkisel kökenli sekonder metabolitlerin izole edilip etkin bir şekilde kullanılabileceği görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Lamiaceae, *Stachys*, Antimikrobiyal aktivite

Teşekkür: Bu çalışma, Dumlupınar Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri Komisyonu tarafından 2010-12 no’lu proje ile desteklenmiştir.